

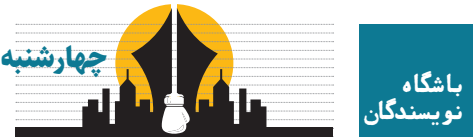
■ حضرت امیر المؤمنین علی؛
دین با وجود طمع، سالم نماند.

■ آذان ظهر: ۱۲:۱۵ | غروب آفتاب ۱۸:۰۶
■ آذان مغرب ۱۸:۲۴ | نیمه شب ششمی: ۲۳:۲۳
■ آذان صبح ۴:۵۹ | طلوع آفتاب ۶:۲۳

■ صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
■ مدیرمسئول: عبدالله گنجی
■ سردبیر: دانیال معمار

مردم در این فراق و در آن برده راه نیست
یا هست و برده‌دار نشانم نمی‌دهد
حافظ

مزاخم نشو

سیدمحمدرضا واحدی
کارشناس فرهنگی

یکی از معضلات اجتماعی سال‌های اخیر، تماس‌های تلفنی تبلیغاتی و ارسال پیامک از سوی اصناف مجاز و غیرمجاز است که با هدف بازاریابی کالا یا خدمات صورت می‌پذیرد. ایمیلت ارزان، آب کردن چربی شکم، کاشت مو و ابرو، تزریق ژل، ویزای کانادا، تور لحظه آخری ترکیه و ایتالیا، لاغری تضمینی، ویلا ساحلی با ویوی ابدی و... بخشی از پیامک‌هایی سوداگرانه است که هر کدام از ما روزانه ده‌ها مورد نظیر آن را دریافت می‌کنیم.

در سال‌های گذشته، تلاش نصفه‌نیمه‌ای شد تا مؤسسات، شرکت‌ها و افراد نتوانند برای تبلیغ کسب‌وکار یا معرفی خویش به شماره‌های مردم پیامک بدهند یا تماس بگیرند، اما انگار به نتیجه نرسید. اینکه چرا به نتیجه نرسید جای تعجب دارد ولیکن فعلاً بنسازنداریم به آن بپردازیم.

اما بی‌شک، تا وقتی اقدامی جدی و قانونی در ممنوعیت این کار غیراخلاقی صورت نپذیرد، بسیاری از صاحبان مشاغل دست بر نمی‌دارند و برای آریال کاسبی بیشتر، وقت و بی‌وقت با تماس‌های تلفنی و ارسال پیامک آسایش مردم را سلب می‌کنند و برایشان هم وقت استراحت و کار و روز تعطیل و غیر تعطیل هم مفهوم ندارد.

بدون تردید این کار، مصداق مزاحمت و تجاوز به حریم خصوصی افراد است و از نظر شرعی و قانونی و حقوقی مشکل دارد. زیرا کسی که من به او شماره خود را نداده‌ام، طبیعتاً اجازه ندارد به من زنگ بزند یا پیامک بدهد.

البته ناگزیری‌ها مؤسسه‌ای هم با عناوین بی‌چون عام‌المنفعه و خیریه مباردت به این روش تاسد می‌کنند و به تلفن مردم زنگ می‌زنند و درخواست نام می‌کنند.

غافل از اینکه این کارشان بازی کردن با روح و روان مردم است و اثر کار خیرشان را از بین می‌برد. بدون شک اگر کسی اهل خیر باشد خودش راهش را بلد است و نیازی به این همه هزینه کردن شما نیست.

یکی از راه‌های جلوگیری از این اقدام ناشایست، این است که وزارت فناوری و ارتباطات هم نباید این قدر بی‌تفاوت باشد. با مازجا عبور کنند. باید با کسانیهی که این چنین بی‌محابا حریم خصوصی افراد را جولانگاه کاسبی و سوداگری خود قرار داده‌اند برخورد جدی شود.

شهر بی غروب، شهر بی پایان

حمیدرضا محمدی
روزنامه‌نگار

گام در این خطه و خاک که می‌نهی، غربت رنگ می‌بازد، غربی و غربی‌بانی از معنا تهی می‌شود. در این شهر آنچه رخ‌نمون می‌کند و رخ عیان می‌یابد، همه‌اش مهر است و مدارا، لطف است و محبت. غربیه‌ای اگر بر آن فرود آید و ورود کند، غربی نمی‌ماند که این شهر، شهر غرب‌نوازی و غرب‌نوازان است و هر غربیهی، فریب می‌شود. اهالی این سامان، تا زواران را نیکو می‌نوازند. کسی از این شهر، دلشکسته بیرون نمی‌رود. غالبه و قاطبه مردم گرم هستند و گیوا، شیرین هستند و صمیمی. همشینی با آنان سرشار از خوش‌وقتی است و خوش‌بختی. و این همه، در وصف و شرح «بوشهر» است و «بوشهری‌ها».

در شهر که قدم می‌زنی، این طی طریق دلنواز است و دلچسب. افزون بر ساکنان مسکن‌گزیده‌اش، معماری شهر، هر مسافری را جلب و جذب می‌کند به ایستادن و دیدن. شهر اگرچه مانند بسیاری از شهرهای ایران، به بی‌قواره مدرن شده و گسترش یافته‌اما آن محله سنتی‌اش؛ کوتی (شیخ سعدون)، شُندی (آل غنغفور)، بهبهانی و دهدشتی، هنوز حال‌و‌هوای خود را نگاه داشته‌اند. در قهوه‌خانه‌هایی هم همچنان می‌توان آواز نوازی خیام‌خوانی را شنید که سنت این بوم است و حتی شروه‌خوانی که آن روی سکه بوشهری‌هاست و غمی جانگداز دارد. موعدهای موقع رونق بوشهر بسان دیگر شهرهای جنوب ایران، شب‌هاست که آفتاب عالم‌تاب در افق دریای پارس غروب کرده است. در خنکای شب که شهر دیگر گرمای تند و طاقت‌فرسای روز را ندارد، گرم‌ها شکل و شوه‌ای دیگرگون می‌یابد و آکنده از گرمای وجود بوشهرزادگان می‌شود. حالا وقت است که به خرید در بازار رفت، به دریا رفت و تنی به آب زد، به کافه رفت و قهوه عربی و تلی و تیره نوشید و به غذاخوری رفت و قلیقه‌ماهی و لُخ و لَاح و دال عدس و قیقه بوشهری خورد. بوشهر از آن شهرهایی است که تعطیلی ندارد. همیشه روند و روال زندگی در آن جریان دارد و لیخند از روی لبان مردمش محو نمی‌شود. این مرام خاص بوشهریان در یانشین در یاد است؛ شهر بی غروب، شهر بی پایان.

نقش متفاوت خانم جولی

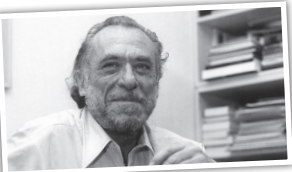
مهدي باگل محمدی
روزنامه‌نگار

نوار نقاله اینستاگرام را که بر عکس ورق می‌زنی پر است از انفجارهای لحظه‌ای احساسات جمعی که به چند روز نکشیده خاموش می‌شوند و کسی دیگر پیگیرشان نمی‌شود. هیچ کس این روزها پیگیر وضعیت مسلمانان روهینگیاه به‌عنوان اقلیتی مذهبی میانمار نیست و کسی یادی از فردوس کاویانی باز یگر نمی‌کند. چند وقت یک‌بار موجی پدید می‌آید که همه می‌خواهند بخشی از آن باشند و بعد موضوع و مشکل پایان نیافته تمام حباب‌های آن موج ساحل نشین فارغ از توفانی که همچنان باقی است یکی یکی با همگی می‌ترکند. برخی اما اینگونه نیستند. شد جریان هم که باشند موضوع اصلی را رها نمی‌کنند.

برای نمونه ایسن روزها که همه آذهان مشغول درگیری‌های روسیه و اوکراین هستند و درگیری برابری هم نیست باز یگری همچنان دغدغه آوارگان یمنی را دارد و به آنجا رفته است. آنجلینا جولی که مثل هر انسان دیگری تمام کارها و رفتارهایش قابل دفاع نیست اما برای چندمین بار در کسوت یک ناباز یگر ظاهر شده تا فقط نقش انسان دوستی بازی نکند و به واقع دردی از دردمند دوا کند. جولی در پست خود نوشت: «در حالی که ما به تماشای وحشی که در اوکراین در حال وقوع است ادامه می‌دهیم و خواستار توقف فوری آن هستیم می‌انجا در یمن هشتم تا از افرادی که به‌شدت نیاز به صلح دارند حمایت کنیم.» او به یمن رفت تا یاد آوری کند در بحبوحه درگیری بین اوکراین و روسیه باید از همه آوارگان

تقویم / سالم‌رگ

قهرمان فرودستان

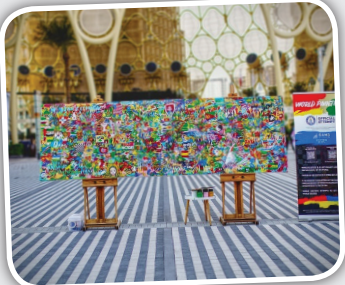
چارلز بوکوفسکی نخستین رمانش «اداره پست» را یک‌ماه بعد از آن تمام کرد که از اداره پست، جایی که نزدیک به ۱۰سال مشغول به کار بود، بیرون آمد. از آن موقع نویسندگی شد شغل تمام‌وقت‌اش. به قول خودش باید بین ماندن در اداره پست یا نویسندگی و گرسنگی کشیدن، یکی را انتخاب می‌کرد. بالاخره گرسنگی کشیدن را انتخاب کرد و با ماهی صد دلار با انتشارات بلک اسپرینگر قرارداد بست. شاید به همین دلیل بود که در سال ۱۹۸۶، مجله تامز بوکوفسکی را «قهرمان فرودستان آمریکا» نامید. بوکوفسکی در سال ۱۹۲۰ در شهر آندرانخ آنان در غرب نیویورک متولد شد. او تاکنون ۵۰ کتاب چاپ شده دارد. تعداد شعرهایی که گفته، چهاررقمی است و تعداد داستان‌های کوتاهش سه‌رقمی. عرمان هم نوشته است. سال ۱۹۷۶، یعنی وقتی بوکوفسکی ۵۶ساله بود، از لس‌آنجلس که بیشتر عمرش را در آنجا گذرانده بود، به سن پیدرو رفت و سال ۱۹۹۴ در همان شهر درگذشت. بعد از مرگش، بیشتر از زمانی که زنده بود به آثارش توجه شد. استادان ادبیات سعی می‌کردند او را نادیده بگیرند، اما او تأثیر خودش را روی خیلی از نویسنده‌های آمریکایی جوان گذاشته بود. او وارد کردن زبانی که مردم آن روز بود یگاریا که آن حرف می‌زدند در ادبیات، توانسته بود کسانیهی را که از نثرهای ادیبانه و شسته و رفته خسته شده بودند، سر حال بیاورد. تازگی نگاه و زبانش خیلی‌ها را شگفته کارهایش کرده بود.

اول آخر

حاجی فیروز با ماسک آمده... عکس: همشهری / منا عادل

تابلویی که گینسی شد

یکی از پروژه‌هایی که اخیراً در کتاب رکوردهای گینس ثبت شده، مشارکت بیشترین تعداد افراد مشهور در خلق یک نقاشی با استفاده از قلم‌مو است. این پروژه توسط شرکت قزاقستانی دپارتنز با هدف اتحاد مردم کره زمین انجام شد. این پروژه با عنوان «نقاشی جهان» در محوطه فرقه ملی جمهوری قزاقستان در آکسپودوبی آغاز شد و برای چندین ماه، چهره‌های سرشناس فرهنگ، هنر، ورزش، تجارت و سیاست در این پروژه شرکت کردند. آنها آثار خود را روی بوم نقاشی در ابعاد ۴متر طول و ۱.۲۷متر عرض خلق کردند. این اندازه، هم‌مقیاس کوچکی از محیط ۴۰هزار کیلومتری و قطر ۱۲.۷هزار کیلومتری کره زمین است. «داوت شیخی اسلاموف» طراح و «دانا اورمان‌بایوا» مجری پروژه بودند و درباره آن به فورس گفتند: نوع دوستی و اتحاد بشر، مؤثرترین گام برای نجات تمدن و بازگرداندن صلح به سراسر جهان است.

بمب ساعتی روی میچ مشتری

کالیفر نیوا: به صاحبان ساعت‌های هوشمند آیونیک محصول شرکت فیت‌بیت گفته‌اند از آنها استفاده نکنند زیرا خطر آن هست که بیش از حد داغ و باعث سوختگی شوند. کمیسیون ایمنی محصولات مصرفی ایالات متحده با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد بیش از ۱۰۰ نفر سوختگی بر اثر داغ شدن بیش از حد باطری این ساعت را گزارش کرده‌اند. در نتیجه به کاربران اعلام شد «به استفاده از ساعت‌های هوشمند آیونیک که برای جمع‌آوری‌شان فراخوان هم صادر شده است فوری پایان دهند» و برای پس گرفتن پولشان با فیت‌بیت تماس بگیرند. کاربرانی که این ساعت‌های مشکل‌دار را خریده‌اند با پس دادن آنها ۲۹۹ دلار دریافت می‌کنند و اگر بخواهند خرید جدیدی انجام دهند این شرکت به آنها ۴۰ درصد تخفیف خواهد داد. به گزارش دبلیو میبل، فراخوان پس گرفتن فقط شامل مدل آیونیک است و شامل مدل‌های دیگر ساعت‌های هوشمند فیت‌بیت نمی‌شود. این ساعت در مجموعه‌ای از رنگ‌بندی‌ها به فروش رفته (از جمله نوع ویژه‌ای با نشان آدیداس) و شماره مدل «فبی ۵۰۲» (FB503) در پست آنها درج شده است. این ساعت‌ها در بازه زمانی سپتامبر ۲۰۱۷ تا دسامبر ۲۰۲۱ فروخته شده‌اند و شرکت فیت‌بیت تولید این مدل دچار مشکل را در سال ۲۰۲۰ متوقف کرد.

دغدغه

تشنگی و خفگی زمین‌های سرزمین ما

فاطمه میاساری

این روزها خبرهایی از قیر و نشست زمین در نقاط مختلف کشور در خبرگزاری‌ها و روزنامه‌ها منتشر می‌شود که دل‌شخص شخص است؛ خشکسالی و کاهش منابع آب زیرزمینی. صحبت از کمبود آب در بیشتر استان‌های کشور، حرف جدیدی نیست اما اهمیت بالای این موضوع باعث شده مسئولان هر چند وقت یک‌بار هشدارهایی مبنی بر کاهش ذخایر آبی در رسانه‌ها منتشر کنند و از مردم بخواهند که برای جبران کمبود آب، سراغ کندن چاه‌های غیرمجاز نزنند و حواستان به مصرف این مایه حیات باشد. شاید با خودتان فکر کنید که مدیریت منابع آبی مهم‌تر است و اگر ذخایر آبی به درستی مدیریت می‌شود، شاید کار به اینجا نمی‌کشید که قنات‌ها و رودها خشک شوند و زمین نشست کند. بله درست فکر می‌کنید اما در این میان مردم- البته برخی از آنها- به‌علت برداشت‌های غیرمجاز اوضاع را وخیم‌تر کرده‌اند. شاید باور نکنید اما در چند دهه اخیر برداشت از منابع آب زیرزمینی باعث شده که بیش از ۱۲۰ میلیارد مترمکعب از ذخایر آب زیرزمینی کاسته شود. افت سطح آب زیرزمینی هم پیامدهای مخربی مثل خشک شدن رودخانه‌ها و تالاب‌ها، از بین رفتن پوشش

فراخوان

بی‌تعارف و تکلف، مثل همین متن کوتاه‌کی می‌بینید. ما منتظریم تا نوشته‌هایتان درباره مسائل روزمره، مشکلات و دغدغه‌هایتان را برای ما ارسال کنید. اگر اهل طنز و کاریکا توور و طراحی هم هستید جیتان اینجا محفوظ است. متن با طرح تان که آماده شد یک تماس با شماره ۲۲۰۳۳۳۶۶ بگیرد تا برای رساندنش به ما، راهنمایی‌تان کنیم.

زندگی پدیا

فیروز؛ از گوربرخاسته

سارا کوریمان

سرخ پوشان دوره گرد از عناصر عمومی و شهری نوروز به‌عنوان بزرگ‌ترین جشن باستانی ایران فرهنگی هستند که از آداب و آیین‌های متنوعی تشکیل شده و بخشی از آنها درون‌گرا و خانوادگی و بخش دیگر اجتماعی و عمومی است. مجموعه آن میراث معنوی و ارزش‌های تاریخی را تشکیل می‌دهد که حیات خود را تا به امروز حفظ کرده است. در سیمای خموده و سیمانی شهرهای امروز، ظهور دوره گردی شاداب که نوید بهار می‌دهد، هر چند به دشواری، لیخندنی بر لبان رهگذران می‌نشانند. سهم زیادی از آیین‌های کهن متکی به باورهای طبیعت‌گرایانه است که عبور از زمستان و شروع بهار در اس آن قرار دارد و پیوند روزی و مردمان با آفتاب و باران بسپاری از مناسبت‌ها و مناسک را را حفظ کرده است. معمولاً افراد به‌صورت موروثی این نقش را می‌پذیرند. حاجی فیروزها در اسفندماه به خیابان می‌آیند و گشاده رو با سازهای کوبه‌ای اشعاری را که جمعا به سه یا چهار عدد هم نمی‌سند، می‌خوانند که خود از منظر شناخت و حفاظت از نوعی تئاتر و موسیقی خیابانی با ریشه‌های فولکلور بسیار حائز اهمیت است. ابعاد اسطوره‌های حاجی فیروز را به اسطوره‌های میان‌رودان نیز نسبت می‌دهند، بعضاً آن را پیوسته با نمایش‌های نوروزی مانند کوسه برنشین و میرنوروزی می‌دانند. اسطوره سیاوش در ایران نقشی محوری دارد که بسیاری دیگر از روایت‌ها حول آن پدید می‌آید. برخی اسطوره‌شناسان حاجی فیروز را نیز همچنین شخصیتی در ارتباط با داستان سیاوش می‌دانند که چهره سیاه او نمایانگر بازآمدن از سرزمین مردگان است و سرخی لباسش نیز نمایانگر خون سیاوش است. در اسطوره بین‌النهرین ایشتار (یزدبانوی باروری) به اعماق زمین سفر می‌کند و امکان بارگشت را از دست می‌دهد. با پاشیدن آب زندگانی، ایزدبانو امکان بازگشت به زمین را می‌یابد ولی براساس قوانین جهان مردگان می‌بایست فرد دیگری را به جای خود به جهان زیرین می‌فرستد که گفته می‌شود شوهر او با جامه سرخ راهی این سفر می‌شود که ایزد گیاهی نام دارد و رفتن او سوگ و سرما به همراه داشته است. سرانجام خواهر او می‌پذیرد که نیمی از سال را به جایش در سرزمین مردگان به سر ببرد، اینچنین بالا آمدن او با سرسبزی و رویش گیاهان همراه است و طبق این اسطوره بدین خاطر روی او سیاه شده که از اعماق زمین می‌آید و با نواختن دایره رنگی نوید بهار و نوروز می‌دهد. آیین‌های نوروزی اغلب شاه هستند و شاید حاجی فیروزها آخرین اسطوره‌هایی باشند که بی‌واسطه لیخند را به عابران همه می‌کنند.